

Projekt zagospodarowania trasy Bożego Ciała w Spycimierzu zielenią nawiązującą do tradycyjnych ogrodów wiejskich.

Wstęp

- 1.1. Charakterystyka stanu istniejącego.
- 1.2. Rys historyczny Spycimierza.
- 1.3. Tradycja układania kwiatowych dywanów w Święto Bożego Ciała.

2. Założenia projektowe i zakres opracowania.

3. Projekt zagospodarowania trasy Bożego Ciała w Spycimierzu zielenią nawiązującą do tradycyjnych ogrodów wiejskich.

1. Wstęp

1.1. Charakterystyka stanu istniejącego.

1.1.1. Lokalizacja.

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest zachodniej części Spycimierza, obejmuje teren przy szkole oraz pasy zieleni przy drodze gminnej stanowiącej trasę Bożego Ciała.

1.1.2. Stan prawy terenu.

W skład terenu objętego opracowaniem wchodzi działki gminne oraz działki osób prywatnych zlokalizowane przy trasie Bożego Ciała.

1.1.3. Położenie i rzeźba terenu.

Spycimierz (51°57'N18°46'E) zlokalizowany jest w gminie Uniejów (powiat poddębicki, województwo łódzkie) należącej do wschodniej części Niziny Wielkopolskiej. Jest to obszar płaskiej mocno denudowanej moreny dennej ze zlodowacenia środkowopolskiego wyniesionej średnio na wysokość od 108 do 118 m n.p.m. Teren objęty opracowaniem położony jest w dolinie rzeki Siekiernik, opada w kierunku południowo-wschodnim.

1.2. Rys historyczny Spycimierza.

Nazwa miejscowości pochodzi od Spycimira protoplasty rodu Lelewitów, który w czasach Władysława Hermana miał Spycimierz nadać arcybiskupom gnieźnieńskim. Pierwsze wzmianki o miejscowości pojawiły się już w tzw. dokumencie mogileńskim z 1065 r. gdzie pisano o grodzie Zbuczmir oraz w kronice Galla Anonima z 1107 r., w której autor pisze o grodzie położonym na skrzyżowaniu szlaków pieszych: z Pomorza na Ruś oraz z Łęczycy do Kalisza. Informacje o Spycimierzu znajdują się również w bulli papieża Innocentego II z 1136 r. gdzie opisany jest jako gród książęcy. Upadek grodu nastąpił w 1331 r. za sprawą Krzyżaków, którzy podążając na spotkanie z Janem Luksemburskim pod Kalisz przeprawili się przez Wartę w okolicy Spycimierza. Nie mogąc go zdobyć podłożyli ogień i gród spłonął doszczętnie. W XIV w. Spycimierz utracił znaczenie na rzecz sąsiedniego Uniejowa, gdzie arcybiskup gnieźnieński miał swoją rezydencję.

1.3. Tradycja układania kwiatowych dywanów w Święto Bożego Ciała.

Co roku w Spycimierzu w czasie Święta Bożego Ciała układane są dywany kwiatowe. Powstają one ze zbieranych z ogrodów, pól i łąk kwiatów, liści, mchów i kory drzew. Dywany kwiatowe układane są wzdłuż całej około dwukilometrowej trasy procesji. Przedstawiają one symbole religijne, patriotyczne oraz ornamenty kwiatowe i figury geometryczne. Ww. elementy układane są m.in. z kwiatów: jaśminowców, tulinów, robinii akacjowych, piwonii i róż.

Spycimierskie dywany kwiatowe układane na Święto Bożego Ciała mają ponad stuletnią tradycję. Początkowo do wystroju trasy używano piasku i gałęzi drzew. Kwiaty zaczęto

wykorzystywać w okresie międzywojennym XX w., a obecny charakter dekoracji ukształtował się po 1945 r. Według tradycji, zwyczaj zdobienia trasy procesji przywędrował z wojskami Napoleona na początku XIX w.

2. Założenia projektowe i zakres opracowania.

Z uwagi na fakt, iż zakres projektu związany jest z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych Spycimierza tj. trasy Bożego Ciała, inspiracją doboru gatunków były wyżej opisane dywany kwiatowe. Ponieważ dywany te powstawały i powstają nadal w głównej mierze z kwiatów roślin wchodzących w skład tradycyjnych ogrodów przydomowych, toteż one właśnie znalazły się w niniejszym projekcie, są to m.in. lilaki, jaśminowce, róże, kaliny, piwonie itp. W projekcie znalazły się również historyczne odmiany jabłoni, w celu propagowania zakładania tradycyjnych sadów wysokopiennych ze starymi często zapomnianymi, a odpornymi na choroby i szkodniki odmianami drzew owocowych. Ideą projektu jest podkreślenie roślinnością Trasy Bożego Ciała, w sposób jak najbardziej naturalny. Projektowaną zielenią stanowią skupiny krzewów liściastych sadzonych głównie w miejscach wymagających uporządkowania lub zamaskowania mało estetycznych elementów lokalnej architektury.

Celem projektu jest propagowanie krajobrazu kulturowego wsi związanego z tradycyjnymi ogrodami i założeniami roślinnymi charakterystycznymi dla ww. terenów, nawiązujących do tradycji kościelnych, w ramach których wykorzystywany jest materiał roślinny do obrzędów religijnych np. podczas Świąta Bożego Ciała.

Zakres projektu:

1. Wykonanie projektu nasadzeń roślinnych na terenach wyznaczonych pod zagospodarowanie zielenią w ramach projektu (teren przyszkolny, tereny przy drodze gminnej – trasie procesji „Bożego Ciała” z wyłączeniem fragmentu przy drodze powiatowej).
2. Wykonanie zestawień roślin wykorzystanych w projekcie.
3. Opracowanie specyfikacji technicznej do projektu.

5. Projekt zagospodarowania trasy Bożego Ciała w Spycimierzu zielenią nawiązującą do tradycyjnych ogrodów wiejskich.

Tab. 3. Zestawienie gatunków i odmian roślin zastosowanych w projekcie.

L.p.	Gatunek	Forma	Rozstawa	Wymagania: min. Ilość pędów	Ilość (szt.)
------	---------	-------	----------	-----------------------------------	-----------------

					szkieletowych/ min. wysokość	
	Nazwa łacińska	Nazwa polska				
1	<i>Viburnum opulus</i> 'Roseum'	kalina koralowa	krzew	co 4m	3/ 30 cm	5
2	<i>Buxus sempervirens</i>	bukszan wieczniezielony	krzew	co 30 cm	5/ 30cm	288
3	<i>Rosa rugosa</i> 'Blanc Double de Cubert'	róża pomarszczona	krzew, róża okrywowa	4szt./1m ²	3/ 30 cm	47
4	<i>Hydrangea paniculata</i> 'PINKY WINKY' 'DVPPinky'	hortensja bukietowa	krzew	co 1,5m	4/ 30 cm	1
5	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Bobo'	hortensja bukietowa	krzew	co 80 cm	4/ 30 cm	4
6	<i>Rosa excelsa</i>	róża	krzew , róża pnąca		3/ 30 cm	1
7	<i>Rosa</i> 'Max Graf'	róża	krzew, róża okrywowa	2szt./1m ²	3/ 20 cm	102
8	<i>Rosa</i> 'Nozomi'	róża	krzew ,róża okrywowa	6szt./1m ²	3/ 20 cm	506
9	<i>Syringa meyeri</i> 'Palibin'	lilak Meyera	krzew	co 80 cm	3/ 20 cm	65
10	<i>Philadelphus coronarius</i>	jaśminowiec wonny	krzew	co 1,80 m	3/ 30 cm	31
11	<i>Syringa vulgaris</i> 'Negro'	lilak pospolity	krzew	co 1,80 m	3/ 50 cm	7
12	<i>Syringa vulgaris</i> 'Michel Buchner'	lilak pospolity	krzew	co 1,80 m	3/ 50 cm	6
13	<i>Syringa vulgaris</i> 'Krasavitsa Moskvy'	lilak pospolity	krzew	co 1,80 m	3/ 50 cm	8
14	<i>Philadelphus</i> 'Rusalka'	jaśminowiec	krzew	co 1,70 m	3/ 50 cm	4
15	<i>Rosa x alba</i> 'Maxima'	róża biała	krzew	co 1,60 m	3/ 20 cm	9

16	<i>Rosa rugosa</i> 'Moje Hammarberg'	róża pomarszczona	krzew, róża okrywowa	3szt./1m ²	3/ 20 cm	31
17	<i>Philadelphus</i> 'Menteau d'Hermine'	jaśminowiec	krzew	co 1 m	3/ 30 cm	30
18	<i>Philadelphus coronarius</i> 'Aureus'	jaśminowiec	krzew	co 1,8 m	3/ 30 cm	16
19-27	Usunięte	usunięte	byliny			0
28	<i>Aegopodium podagraria</i> 'Variegatum'	podagrycznik pospolity	bylina	5szt./1m ²	20 cm	454
29	<i>Geranium macrorrhizum</i>	bodziszek korzeniasty	bylina	9szt./1m ²	15 cm	1282
30	<i>Geranium platypetalum</i>	bodziszek wielkopłatkowy	bylina	9szt./1m ²	15 cm	1017
31	<i>Malus</i> 'Arcyksiążę Albert' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia.12cm / 180 cm	1
32	<i>Malus</i> 'Reneta Kulona' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia 12cm / 180 cm	1
33	<i>Malus</i> 'Kronselska' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia.12cm / 180 cm	1
34	<i>Malus</i> 'St. Edmund Russet' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia 12cm / 180 cm	1
35	<i>Malus</i> 'Złota Reneta' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia.12 / 180 cm	1

36	<i>Malus</i> 'Kosztela' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia.12 / 180 cm	1
37	<i>Malus</i> 'Reneta Blenheimska' odmiana wysokopienna	Jabłoń	drzewo	co 8 m	min. obw. pnia 12 / 180 cm	1
38	<i>Alcea rosea</i> (mix kolorów)	malwa pełna	roślina dwuletnia	5szt./1m ²		9
39	<i>Rosa sp.</i>	róża	krzew	co 0,5m	3/ 30 cm	10
40	<i>Rosa glauca</i>	róża czerwonawa	krzew	co 1,5m	3/ 30 cm	23
41	<i>Sambucus nigra</i> 'Aurea'	bez czarny	krzew	co 2,5 m	2/ 30 cm	4
42	<i>Sambucus nigra</i> BLACK BEAUTY 'Gerda'	bez czarny	krzew	co 2,5 m	2/ 30 cm	3
43	<i>Sambucus nigra</i> 'Laciniata'	bez czarny	krzew	co 2,5 m	2/ 30 cm	2
44	<i>Sambucus nigra</i> 'Pulverulenta'	bez czarny	krzew	co 2,5 m	2/ 30 cm	4
45	<i>Rosa</i> 'Rote Max Graf'	róża	krzew, róża okrywowa	2szt./1m ²	3/ 20 cm	43
46	<i>Aster dumosus</i> – <i>hybryd</i> 'Blue Star'	aster bylinowy	bylina	9szt./1m ²	15 cm	27
47	<i>Juniperus sabina</i> 'Tamariscifolia'	Jałowiec sabiński	Krzew iglasty	3szt./1m ²	3/ 30 cm	50

WYTYCZNE DLA SADZONYCH ROŚLIN

Drzewa liściaste powinny być w formie piennej o wysokości ok. 2,5 m (minimalnie 1,8 m) i obwodzie pnia (mierzonego na wysokości 1,0 m) min. 10 cm.

Bryła korzeniowa drzew powinna być zabezpieczona pojemnikiem lub jutą.

Zakupione drzewa powinny być szkółkowane.

Do stabilizacji drzew należy zastosować co najmniej dwa impregnowane paliki o śred. 7 cm wraz z taśmą np. parcianą (szerokości 3-4cm) do pnia drzewa.

Krzewy liściaste powinny być z dobrze wykształconą częścią nadziemną, pędy z typowymi dla odmiany rozgałęzieniami – minimum 3; z silnie przerośniętą bryłą korzeniową, korzeniami nie

zbitymi zbyt mocno. Wielkość pojemników w jakich powinny być zakupione krzewy minimum C1,5.

Krzewy iglaste winny posiadać dobrze wykształconą część nadziemną, pędy z typowymi dla odmiany rozgałęzieniami, właściwie zagęszczone; z silnie przerośniętą bryłą korzeniową, korzeniami nie zbitymi zbyt mocno, pojemnik min. C2, wys. min. 30-40 cm.

Dostarczone sadzonki powinny być zgodne z Zaleceniami Jakościowymi Związku Szkółkarzy Polskich, właściwie oznaczone, tzn. muszą mieć etykiety, na których podana jest nazwa łacińska i polska, forma, wielkość pojemnika/bryły korzeniowej.

Sadzonki drzew i krzewów powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany oraz posiadać następujące cechy:

- pąg szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany,
- przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużać przewodnik,
- system korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne korzenie drobne,
- u roślin sadzonych z bryłą korzeniową, bryła powinna być prawidłowo uformowana i nie uszkodzona,
- równomiernie rozmieszczone pędy boczne korony drzewa,
- praktycznie prosty przewodnik,
- blizny na przewodniku powinny być dobrze zarośnięte.

Wady niedopuszczalne:

- silne uszkodzenia mechaniczne roślin,
- ślady żerowania szkodników,
- oznaki chorobowe,
- zwiędnięcie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach naziemnych,
- martwice i pęknięcia kory,
- uszkodzenie pąka szczytowego przewodnika, - uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej.

Rośliny zielne, byliny powinny być zakupione w pojemnikach min. P9. Podłoże w pojemniku powinno być równomiernie przerośnięte korzeniami, bryła korzeniowa ma pozostać w całości po usunięciu pojemnika. Na jej spodniej stronie nie może występować zbyt gęste zagęszczenie splątanych korzeni, których wierzchołki winny być jasne i żywotne. Na organach trwałych (kłącza, bulwy, korzenie, zdrewniałe nasady tegorocznych pędów) powinny być widoczne pąki odnawiające, ewentualnie przyziemne rozety liści.

W okresie wegetacji rośliny mają być silne, bez widocznych uszkodzeń mechanicznych i objawów chorobowych, właściwie wybarwione w okresie wegetacji.

Do czasu kwitnienia pędy nie powinny być przycinane, potem dopuszcza się ścięte pędy, ale muszą się na nich znajdować wzbudzone pąki boczne.

Wady niedopuszczalne:

- silne uszkodzenia mechaniczne roślin,
- ślady żerowania szkodników,
- oznaki chorobowe,
- uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej.